

*Anne Bang Lyngdal
Svein Børre Lyngdal
Gina Stensrud Leknes
Mads Holen*

FORBRUKER- KJØPSLOVEN

2. UTGAVE



FAGBOKFORLAGET

LES MER PÅ
FAGBOKFORLAGET.NO

Forbrukerkjøpsloven

*Anne Bang Lyngdal, Svein Børre Lyngdal,
Gina Stensrud Leknes og Mads Holen*

Forbrukerkjøpsloven

2. UTGAVE



FAGBOKFORLAGET

Copyright © 2025 by
Vigmostad & Bjørke AS
All Rights Reserved

2. utgave 2025 / 1. opplag 2025

ISBN: 978-82-450-4742-4

Grafisk produksjon: John Grieg, Bergen
Grafisk design ved forlaget

Omslagsdesign ved forlaget

Spørsmål om denne boken kan rettes til:
Fagbokforlaget
Kanalveien 51
5068 Bergen
Tlf.: 55 38 88 00
e-post: fagbokforlaget@fagbokforlaget.no
www.fagbokforlaget.no

Materialet er vernet etter åndsverkloven.
Uten uttrykkelig samtykke er eksemplarframstilling
bare tillatt når det er hjemlet i lov eller avtale med Kopinor.

Vigmostad & Bjørke AS er Miljøfyrtårn-sertifisert,
og bøkene er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.



Miljøfyrtårn®

SERTIFISERT
VIRKSOMHET

Forord til første utgave

Denne boka handler om forbrukerkjøpsloven og er skrevet først og fremst for jurister og rettsforskere som arbeider med forbrukerrettslige spørsmål i praksisfeltet.

Formålet er å belyse sentrale bestemmelser i loven ut fra aktuelle forarbeider, sentrale dommer fra Høyesterett og praksis fra Forbrukertvistutvalget. Utvalgets avgjørelser er av særlig interesse fordi få forbrukertvistsaker bringes inn for domstolene. Kravene er normalt for små til at man tar sjansen på en lang, dyr og risikofylt domstolsbehandling.

Boka inneholder et rikholdig utvalg av avgjørelser fra Forbrukertvistutvalget, men også et notesystem hvor det fortløpende henvises til aktuelle forarbeider. Dette er nødvendig for å kunne få full forståelse av de sentrale prinsippene som forbrukerkjøpsloven bygger på, og fortolkningen av disse.

Vi har forsøkt å skrive så forståelig som mulig om loven, med bruk av eksempler og en rekke figurillustrasjoner som gir pedagogisk oversikt over stoffet. Vi har også laget en egen oppgavesamling som kan brukes sammen med boka for de som ønsker det.

Follum, januar 2017

Anne Bang Lyngdal

Svein Børre Lyngdal

Forord til annen utgave

Denne utgaven er oppdatert i henhold til lovendringene i forbrukerkjøpsloven som trådte i kraft fra januar 2024. Endringene i forbrukerkjøpsloven er i all hovedsak foretatt for å sørge for at loven er i samsvar med EUs nyeste forbrukerdirektiv, Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/771.

Denne utgaven ivaretar første utgaves preg med hyppige henvisninger til Forbrukertvistutvalgets praksis. Deler av den eldre praksisen er likevel fjernet og erstattet med nyere praksis fra Forbrukerklageutvalget. Forbrukerklageutvalget har en tilsvarende funksjon som Forbrukertvistutvalget i sin tid hadde. Det må bemerkes at den rettskildemessige vekten til avgjørelsene fra Forbrukertvistutvalget og Forbrukerklageutvalget er liten, men at eksemplene likevel ofte er illustrerende.

Hønefoss, juni 2025

Mads Holen

Gina Stensrud Leknes

Innholdsoversikt

Kapittel 1	
Forbrukerkjøpslovens anvendelsesområde	13
Kapittel 2	
Ytelse mot ytelse – samtidighetsprinsippet	33
Kapittel 3	
Selgers plikter	39
Kapittel 4	
Forbrukerkjøperens plikter	81
Kapittel 5	
Risikoovergang	89
Kapittel 6	
Selgers mislighold. Forsinkelse	103
Kapittel 7	
Selgers mislighold. Mangelfull vare	133
Kapittel 8	
Krav mot tidligere salgsledd	191
Kapittel 9	
Avbestilling og returrett	203
Kapittel 10	
Forbrukerkjøpers mislighold	211

Kapittel 11

Litt om partenes omsorgsplikt.....	219
------------------------------------	-----

Kildeliste	223
------------------	-----

Figurliste	231
------------------	-----

Stikkordregister	235
------------------------	-----

Innhold

Kapittel 1

Forbrukerkjøpslovens anvendelsesområde	13
1.1 Innledning	13
1.2 Særlig om forbrukerkjøpslovens anvendelsesområde.....	16
1.2.0 Litt om begrepet «kjøp» (kjøpekontrakt)	16
1.2.1 Særlig om ytelsens art (gjenstand for kjøpet)	17
1.2.2 Hvem gjelder loven for? Partsforholdet i kjøpsavtalen	24
1.2.2.0 Krav til kjøpersiden – kjøper må være forbruker	24
1.2.2.1 Krav til selgersiden – selger eller selgers representant må opptre i næringsvirksomhet	28

Kapittel 2

Ytelse mot ytelse – samtidighetsprinsippet	33
2.1 Innledning	33
2.2 Selgers tilbakeholdsrett.....	34
2.3 Forbrukerkjøpers tilbakeholdsrett.....	35
2.4 Tilbakeholdsretten under hevingsoppgjøret.....	36
2.5 Tilbakeholdsretten ved forventet kontraktsbrudd	36

Kapittel 3

Selgers plikter	39
3.1 Innledning	39
3.2 Selgers plikter	39
3.2.0 Levering	40
3.2.0.0 Leveringssted	41
3.2.0.1 Leveringstid	43
3.2.0.2 Når har levering funnet sted?.....	46
3.2.0.3 Plikt og kostnader ved levering.....	48
3.2.0.4 Avkastning og utbytte av tingen	48
3.2.1 Kontraktsmessig vare (vare uten mangler)	49
3.2.1.0 Egenskaper som er direkte avtalt (kjøpsavtalen).....	50

3.2.1.1 Egenskaper som ikke er direkte avtalt (markedsføring, opplysninger gitt av selger og sedvane/kutyme)	54
3.2.1.2 Adgangen til å inngå avtaler som avviker fra fkjl. § 15 tredje og fjerde ledd	64
3.2.1.3 Når foreligger en mangel?	65
3.2.1.4 Tidspunkt for mangelsvurderingen	72
3.2.2 <i>Garantier</i>	76
 Kapittel 4	
Forbrukerkjøperens plikter	81
4.1 Innledning	81
4.2 Betalingsplikten	81
4.2.0 <i>Kjøpesummens størrelse</i>	81
4.2.1 <i>Betalingstidspunkt</i>	84
4.2.2 <i>Betalingssted og betalingsform</i>	85
4.3 Forbrukers medvirkningsplikt	85
 Kapittel 5	
Risikoovergang	89
5.1 Innledning	89
5.2 Virkning av at risikoen har gått over på forbrukerkjøper	90
5.3 Hovedregelen om risikoens overgang	91
5.3.0 <i>Unntakssituasjoner</i>	93
5.3.0.0 Unntak 1: Fremskutt risiko for forbrukerkjøper (risikoovergang før varen er mottatt eller overtatt av forbruker)	94
5.3.0.1 Unntak 2: Forlenget risiko for selger (selger beholder risikoen til tross for faktisk levering)	99
 Kapittel 6	
Selgers mislighold. Forsinkelse	103
6.1 Innledning	103
6.2 Forsinkelse	104
6.3 Hva kan forbrukerkjøper kreve ved forsinket levering?	105
6.3.0 <i>Kreve oppfyllelse (levering)</i>	106
6.3.0.0 Når slipper selger å oppfylle?	107
6.3.1 <i>Heving ved forsinket levering</i>	110
6.3.1.0 Forespørsel fra selger	117
6.3.2 <i>Erstatning</i>	118
6.3.2.0 Nærmere om krav til ansvarsgrunnlaget – forsinkelse	118
6.3.2.1 Erstatningsutmåling	124

6.3.3 Holde kjøpesummen tilbake	132
6.4 Spesielt om strømleveranser	132

Kapittel 7

Selgers mislighold. Mangelfull vare	133
7.1 Innledning	133
7.1.0 Delvis levering. Mangel eller forsinkelse?	133
7.1.1 Kontraktsbrudd ved del av varen	134
7.2 Grunnvilkår	135
7.3 Nøytral reklamasjon (forbrukerkjøpers reklamasjonsplikt ved mangler)	136
7.3.1 Relativ reklamasjonsfrist	137
7.3.2 Absolutt reklamasjonsfrist	143
7.3.3 Virkningene av for sent fremsatt reklamasjon	148
7.3.4 Hvem skal det reklameres til?	149
7.3.5 Foreldelse av mangelskrav	149
7.3.6 Litt om sammenhengen mellom den relative og absolutte reklamasjonsregel	149
7.3.7 Risikoen for sending av reklamasjoner (meldinger)	150
7.3.8 Praktisk anvendelse av reklamasjonsreglene	151
7.4 Tilbakelevering (restitusjon)	152
7.5 Hva kan forbrukerkjøper kreve ved mangelfull vare?	154
7.5.0 Retting eller omlevering (avhjelp)	156
7.5.0.0 Forbrukerkjøpers rett til retting eller omlevering (avhjelp)	156
7.5.0.1 Selgers rett til retting eller omlevering (avhjelp)	160
7.5.0.2 Gjennomføring av retting eller omlevering (avhjelp)	160
7.5.1 Prisavslag	165
7.5.2 Heving	169
7.5.2.0 Hevingsoppgjør	174
7.5.3 Erstatning	180
7.5.3.0 Generelle grunnvilkår for erstatning	180
7.5.3.1 Erstatningsutmåling	181
7.5.4 Holde kjøpesummen tilbake	189
7.6 Særlig om strømleveranser	190

Kapittel 8

Krav mot tidligere salgsledd	191
8.1 Innledning	191
8.2 Springende regress-regelen	192
8.3 Subrogasjonsregelen	197
8.4 Motregningsrett	201
8.5 Solidarisk ansvar for opplysninger	201

Kapittel 9

Avbestilling og returrett	203
9.1 Innledning	203
9.2 Avbestilling før levering	203
9.3 Retur etter levering	206
9.4 Bytterett	207

Kapittel 10

Forbrukerkjøpers mislighold	211
10.1 Innledning	211
10.2 Selgers mulige krav	211
10.3 Forbrukerkjøpers brudd på betalingsplikten	212
10.3.0 Kreve oppfyllelse	212
10.3.1 Kreve heving	213
10.3.2 Kreve renter og erstatning	213
10.3.3 Opplysningsplikt om hindring	214
10.3.4 Spesifikasjon	214
10.4 Forbrukerkjøpers brudd på medvirkningsplikt	215
10.5 Forbrukerkjøpers mislighold ved kjøp av elektrisk kraft	216

Kapittel 11

Litt om partenes omsorgsplikt	219
--	-----

Kildeliste	223
Litteratur	223
Forarbeider (sortert etter type forarbeid)	223
NOU	223
Ot.prp.	223
Prop. lovsaker	223
Innstillinger til Odelstinget	224
Direktiver	224
Avgjørelse fra tingretten	224
Avgjørelser fra lagmannsretten	224
Avgjørelser fra Høyesterett	224
Avgjørelser fra Forbrukertvistutvalget (FTU)	225
Avgjørelser fra Forbrukerklageutvalget (FKU)	225
Lovspeil: kjøpsloven – forbrukerkjøpsloven	226

Figurliste	231
Stikkordregister	235

LES MER PÅ
FAGBOKFORLAGET.NO

BESTILL
VURDERINGSEKSEMPLAR

Forbrukerkjøpsloven er skrevet for jusstudenter og jurister som arbeider med forbrukerrettslige spørsmål. For å gi innsikt i de sentrale prinsippene som forbrukerkjøpsloven bygger på, belyses bestemmelsene ut fra aktuelle forarbeider, dommer fra Høyesterett og rikholdig praksis fra Forbrukertvistutvalget og Forbrukerklageutvalget. Denne andre utgaven er oppdatert med nyere lovendringer og praksis. Boken er knyttet til 2. utgave av *Forbrukerkjøpsloven – oppgavesamling*.

Anne Bang Lyngdal er dosent og tidligere instituttleder ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Svein Børre Lyngdal er tidligere ansatt i undervisnings- og forskerstilling ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Gina Stensrud Leknes er universitetslektor ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Mads Holen er universitetslektor ved Universitetet i Sørøst-Norge.

LES MER PÅ
FAGBOKFORLAGET.NO

BESTILL
VURDERINGSEKSEMPLAR


FAGBOKFORLAGET

www.fagbokforlaget.no

ISBN 978-82-450-4742-4



9 788245 047424